

A KÚRIA ELNÖKE

Dr. Pecsenye Csaba úrnak,
az Országos Bírói Tanács elnöke
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Megdöbbenett, amikor az előkészítés utolsó szakaszában arról értesített, hogy hosszú szervezkedés után az Országos Bírói Tanács közleményt kíván kiadni, amelyben a Kúria két korábbi megnyilvánulására reagál. Elsősorban azért lepődtem meg, mert mindeddig az volt – az ezek szerint téves – feltételezésem, hogy a jogszabályok szerint a Tanács 15 tagú. Ennek megfelelően a döntéseit közös megfontolások előzik meg, és nem valamiféle szűkebb körű, korporatív intrika.

Ennél is megdöbbentőbb volt, hogy november 22-én végül a Tanács nevében jelent meg a közlemény. Úgy, hogy senki nem kérdezte meg, hogy a korábbi kúriai nyilatkozatoknak mi volt az oka, milyen előzményekre kellett reagálnunk. Ráadásul a Tanács összekapcsolt két – elvileg – elkülönült kérdést, az egyik párthoz köthető, nyilvánosságra került szimpatizáns-listán szereplő bírók ügyét és egy konkrét, munkaügyi jogvitát. Mivel a Tanács az álláspontját a nyilvánosság számára fogalmazta meg, kérem, Elnök Úr, tekintse természetesnek, hogy ezt a választ magam is a nyilvánossá teszem. Akkor is, ha ezt nem nyilatkozat formájában teszem, hanem a levél műfajt választva, mert így alaposabban kifejtethetem az álláspontomat alátámasztó érveket.

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országos Bírói Tanács tagjai nem magánemberként fejtették ki véleményüket – amely ebben az esetben is vitatható lenne –, hanem testületként. A Tanács – sajnos, nem példátlanul – hatáskör hiányában foglalt állást a tények ismerete nélkül. Úgy tűnik, most nem volt fontos a 2023-ban az Európai Bizottság nyomására törvénybe foglalt adatkérési jogosultságuk gyakorlása, nem volt szükségük tényállásra, elegendő volt a Tanács – bizonyára nem egyhangú – szubjektív meggyőződése. Mindez arra utal, hogy nem oka, hanem célja van a közleményüknek: a Kúria elnökéről alkotott negatív véleményüket kívánják nyilvánosan kifejezni. Tették ezt annak ellenére, hogy a Kúria Országgyűlés által választott elnöke nem felelős az Országos Bírói Tanácsnak, amint egyébként egyetlen bírósági elnök sem.

Megfontoltam a fontoskodó, a tények hiányában felelőtlen konfabuláción alapuló közleményük szó nélkül hagyását, de nem tehettem. Nem tehettem, mert az Országos Bírói Tanács nem értette meg vagy szándékosan félreértelmezte a Kúria korábbi közleményeit, ezáltal pedig teljes szereptévesztésbe került. Nyilvánosan. A Kúria közleményeinek kifogásolásából az következik, hogy az Országos Bírói Tanács elfogadhatónak tartja a bírók politikai szerepvállalását, elfogadhatónak tartja bírókkal szemben akár bizonyítékok hiányában is fegyelmi eljárás lefolytatását, és támogatja a bírókkal szembeni politikai nyomásgyakorlást. Ez a szereptévesztés nem hagyható szó nélkül. Habár a fentiek szerint a Tanács többsége nem kíváncsi rá, felhívom a figyelmüket néhány tényre, mégpedig az események sorrendjében.

Nézzük először a „listát”. Nem sokkal annak nyilvánosságra kerülése után a sajtóban megjelentek hírek arról, hogy a listán aktív bírók is szerepelnek. Ezzel a Kúriának még nem volt dolga. Hamarosan viszont arra is utalt sajtó-hír, hogy kúriai bíró is szerepel a listán. Ugye, nem gondolják, hogy ez mellékes? A Kúria ugyanis Magyarország első- és végsőfokú választási bírósága. Márpedig 2026-ban országgyűlési választások lesznek. Tényleg úgy gondolják, hogy ha esetleg kiderül, hogy kúriai bíró, netán választási ügyekben eljáró bíró szerepel az egyik párt szimpatizánsai között, úgy, hogy ezt saját döntésével vállalta, és az érintett párttal közölte, akkor ez a bíró pártatlanul tud eljárni a választási ügyekben? Tényleg úgy gondolják, hogy ezt bárki el is hiszi nekünk? Szeretném hinni, hogy nem így gondolják. Ha pedig nem, akkor nyilván máshogy kellene értékelniük a Kúria közleményét, amely mindössze arról szól, hogy ha meghatározott bíróra vonatkozó, pontos, ellenőrizhető bizonyítékkal alátámasztott információ áll rendelkezésre arról, hogy az érintett megsértett az Alaptörvényben írt politikai szerepvállalási tilalmat, akkor ezt a körülményt megvizsgálom. Ennek eredménye nyilván lehet – minden alkotmányossági és törvényességi fenntartásom ellenére – a Szolgálati Bíróság eljárásának kezdeményezése, de lehet más, a törvényekben előírt következménye is. De mindez csak tények, és nem vélekedések alapján. Ha ezt a Tanács kifogásolja, nincs mit mondanom azon kívül, hogy senki, így a Tanács többségének kedvéért sem vagyok hajlandó a döntéseimet másra, mint tényekre alapítani, és senki, így a Tanács többségének kedvéért sem vagyok hajlandó más megfontolásokat követni, mint Magyarország Alaptörvényét és alkotmányos jogszabályait. Erre kötelez az esküm.

Tisztelt Elnök Úr!

Ehhez az általános tartalmú kúriai nyilatkozathoz kapcsolt az Országos Bírói Tanács többsége egy konkrét bírót érintő munkaügyi per tárgyában kiadott közleményt. Merem remélni, hogy az összekapcsolás csak véletlenül történt, és nincs a Tanácsnak valamilyen – előlem eltitkolt – tudomása arról, hogy az utóbbi ügyben érintett bíró a szóban forgó listán szerepel.

A munkaügyi per tekintetében bőséges tény-halmaz áll rendelkezésre. Érdemes lett volna ezeket megismerni és figyelembe venni, mielőtt a Tanács többsége véleményt mond a közleményről. Legalábbis, ha jogászként gondolkodunk.

Mindenekelőtt érdemes tisztázni, hogy miről szólt a felülvizsgálati eljárás. Az okokat tömören tartalmazza az elsőfokú ítélet, amely a Bírósági Határozatok Gyűjteményében olvasható. Az történt, hogy a Kúria egyik tanácselnöke más tanácsokkal és a kollégiuma vezetőjével folytatott igazgatási levelezését megküldte a feleknek és feltöltötte a BIIR-be is, majd megkérdezte a feleket, hogy őt és az eljáró tanácsot törvényes bíróságnak tartják-e. Miután az egyik fél a tanács törvényességét kétségbe vonta, az érintett tanácselnök ezt kifogásnak tekintette és elbírált, majd végzésben – amelyet a felek is értelemszerűen megkaptak – felszólította a kollégiumot vezető elnökhelyettest, hogy az ügyet szignálja más, általa törvényesnek tekintett tanácsra. Ugyanez a tanácselnök publikálni készült egy közleményt, amelyben nem nyilvános kollégiumi ülés és Teljes Ülés jegyzőkönyveiből idézés-szerűen hozott nyilvánosságra adatokat, név szerint említve más bírók felszólalásait. A közleményét szakmai folyóirathoz eljuttatta, de annak közlése egyelőre nem történt meg, mert adatgazdaként a nem nyilvános adatok közléséhez nem járultam hozzá. Nem a szóban forgó tanácselnök véleménye tehát az ügy tárgya.

A fenti két eset miatt a Kúrián integritás-vizsgálat, majd annak eredményeként soron kívüli vezetői vizsgálat volt folyamatban. Az utóbbit intézkedés nélkül zártam le, egyrészt azért, mert egyetlen eset alapján – legyen az egészen furcsa is – nem lehet bírósági vezetőt alkalmatlanná nyilvánítani, másrészt azért, mert a kifogásolt közleményt az érintett végül nem publikálta. Az események azonban nem tűntek el nyomtalanul, ezért elnöki jogkörben határozott időre megvontam az érintett tanácselnöktől a tanácsra vonatkozó szervező feladatokat – ezeket a

Tanács másik tanácselnökei gyakorolták. Tanácselnöki kinevezését nem függesztettem fel, illetményét megkapta, a Jogegységi Panasz Tanácsban is eljár a többi tanácselnökhöz hasonlóan. Ezt az elsőfokú ítélet is elismerte, amit a felperes tanácselnök tudomásul vett, így az alapkérdés elsőfokon jogerős lett, a jogorvoslatok ezt nem érintették.

Az elsőfokú ítélet azonban tartalmazott egy jogi képtelenséget: úgy foglalt állást, hogy speciális szabály hiányában az általános szabályra alapított munkáltatói intézkedés semmis. Ráadásul a bíróságra nem tartozó moralizáló kijelentéseket is tartalmazott az ítélet. Ezek miatt nyújtott be fellebbezést a Kúria, majd – mivel a másodfokú ítélet nem orvosolta a jogszabálysértéseket – felülvizsgálati kérelmet is. Mindezek után a Magyar Helsinki Bizottság, amely szervezethez kötődik a felperes jogi képviselője, aki így minden nem nyilvános részletet ismer, nyilvánosan kifejtette álláspontját az ügyről – természetesen a tények között szabadon válogatva, esetenként azokat torzítva. Ezt más sajtótermékek és politikai nyomáscsoportok is nyilvánosan erősítették. A 2025. november 18-ára kitűzött felülvizsgálati tárgyalás előtt nem várt események következtek be. A Magyar Bírói Egyesület általam nem ismert testülete arra készült, hogy demonstratívan megjelenik a tárgyaláson – erre a Tanács november 5-ei ülésén már utaltam. Tudomásom van arról, hogy a felperes az ügyben nem érintett kúriai bírót is erre próbált rávenni, majd saját maga kísérelte meg regisztráltatni az osztrák bírói egyesület képviselőjét és tolmácsait. Végül a tárgyaláson megjelent Laczó Adrienn ügyvéd is, aki az egyik párt számára igazságügyi reform-elképzelések kialakításán munkálkodik – ezt éppen az érintett párt nevében jelentették ki nyilvánosan, továbbá más olyan közszereplők, akik az elmúlt években a Kúriát és elnökét szidalmazták.

Mire kellett ezek után számítani? Arra, amit a felperes bíró Magyar Helsinki Bizottsághoz kötődő ügyvédje az azóta megszűnt Szabad Európa számára adott közleményében kifejtett: „nyomást legfeljebb egy bírósági vezető tud gyakorolni a bíróságokra”. Arra, hogy ha az első- és másodfokú ítélet jogi képtelenségét a Kúria eljáró tanácsa orvosolja, sajtó-cunami érkezett volna, amely vezetői nyomásgyakorlást, és minden más képtelenséget tartalmazott volna. Hát, tisztelt Elnök Úr, ettől kívántam megkímélni a Kúriát, a saját bírótársaimat. Azon az áron is, hogy engem vádolnak megfutamodással. A másodlagos jogi kérdések tisztázása nem ért fel a politikai nyomásgyakorlás folytatásának vállalásával. Akkor inkább vállaltam én azt, ami következik. Ez a dolgom ugyanis.

Nos, ezek azok a tények, amelyekre nem volt kíváncsi az Országos Bírói Tanács többsége. Ehelyett mindkét kérdésben csatlakozott a politikai meghatározottságú nyilvános vitához. Ugye, nem meglepő, tisztelt Elnök Úr, ha úgy gondolom, hogy a magyar igazságszolgáltatás minden korábbi figyelmeztetés ellenére egyre jobban sodródik a politikába, és úgy tűnik, az Országos Bírói Tanács sem tud ellenállni a kísértésnek. A Tanács többsége elkezdett politikai vitát folytatni, nem a tényeket értékeli, hanem azonnal nyilvánosan reagál meggyőződése alapján. Politikai vitát kívánnak folytatni velem, aki nem vagyok politikus, a Tanács többségét alkotó bírók, akik szintén nem politikusok. Sajnálom, Elnök Úr, hogy így tesznek, mert ezzel viszik bele a bíróságokat még mélyebben a politikai térbe.

Bizonyára nem fog csodálkozni, tisztelt Elnök Úr, ha úgy gondolom, hogy a Tanács többségének közleménye nem a bírói függetlenség, hanem a függetlenségüket feladó, politikai elkötelezettségüket aktív magatartással vállaló bírók szerepvállalásának védelméről szól.

Budapest, 2025. november 24.

Üdvözlettel,

Varga Zs. András